

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN KIYMETİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yebağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî sey-yidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Mevlid Kandili geceniz mübarek olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlenize, sevdiklerinizle beraber uzun seneler böyle nice mübarek günlere, kandillere, mânevî nimetlere, saadetlere, mübarek zamanlara, mekânlara ermenizi nasib eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Bugün, Peygamber SAS Efendimiz'in dünyaya gelişinin sene-i devriyesi... Rebîü'l-evvelin 11'ini 12'sine bağlayan, ertesi günü pazartesi olan bir gece, sabaha doğru Rasûlüllah SAS Efendimiz dünyayı teşrif eylemişler.

a. Alemlere Rahmet Oluşu

Kendi hadis-i şeriflerinde bize bildiriliyor ki, gelmişlerin, geleceklerin en hayırlısı, en şerefli sidir Peygamber SAS Efendimiz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Kelâm-ı Kadîminde Kur'an-ı Keriminde Rasûlüllah SAS Efendimiz'i

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

öğüyor, ömrüne and ediyor. Kıymetli şeylere yemin edilir ya;

لَعْمُرِكَ

(الحجر: ٧٢)

(*Le amrûke*) “Senin ömrüne andolsun, yemin olsun ki...” (Hicr, 15/72) diye, Peygamber SAS Efendimiz’in ömrüne and içiyor ayet-i kerimede.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَ

نَذِيرًا

(الأحزاب: ٤٤)

(*Yâ eyyühe’n-nebiyyü*) “Ey Peygamber! (*Innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve nezîrâ*) Biz seni şâhid olarak ve nezîr olarak ve müjdeci olarak gönderdik.” (Ahzab, 33/45)

Şâhid, insanlara Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin varlığını, birliğini tebliğ eden, bildiren. Ondan sonra, “İşte tebliğ etti, ben ne emrettiysem size bildirdi. İşte elçim geldi.” diye şâhid olacak mahşer gününde de. Hiç kimsenin itiraza mecali olmayacak ki... Allah-u Teâlâ Hazretleri bütün emirlerini, yasaklarını o peygamberi vasıtasıyla göndermiş. O da şâhid, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin şâhidi.

(*Ve nezîren*) Ve eğer insanlar hak yolda yürümezler, Allah-u Teâlâ Hazretlerine itaat ve inkiyad eylemezlerse, başlarına ahirette

çok üzüntüler gelecek. Çok pişman olacak bu gafil insanlar... Gözlerini bu dünyada açmamış olanlar, mânevî bakımdan gerçekleri göremediği için kör olan insanlar, ahirette çok pişman olacaklar. Çok şiddetli azablara dūcâr olacaklar. Onları da önceden ihtar etmek lâzım! Tehlike işaretini önceden vermek lâzım!

“—Bu yolun sonu çıkmaz, bu yolun sonu uçurum! Bu yolun arkası ateş! Bu yolun devamına giderse insan, sonu felâket olur.” diye, önceden Allah-u Teâlâ Hazretleri işaret eylemiş.

Kul kendisine eder. Allah-u Teâlâ Hazretleri:

وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

(ق:٢٩)

(*Ve mâ ene bi-zallâmin li'l-abîd*) “Ben kullarıma zulmedici değilim!” (Kâf, 50/29) buyuruyor.

Rahmetinden peygamber göndermiş.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

(الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-âlemîn*) [Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107)

Alemlere rahmet olarak göndermiş. Bildirmeseydi, bildirmezdi. Mülkünde Hak tasarruf eder, (*keyfe mâ yeşa'*) nasıl isterse öyle yapar. İsteseydi bildirmezdi amma, çok büyük rahmetinin eseri olarak, Peygamberimiz'i müjdecî ve kor-

kutucu olarak önceden göndermiş:

“—Ey kullar şöyle hareket ederseniz; Allah’ın nimeti var, ikramı var, lütfu var... Böyle hareket ederseniz, çok felâketlere uğrarsınız. Sonra, böyle hareket ettiğiniz zaman, bundan bir hayır, bereket de görmezsiniz. Ancak benim emrettiğim şekilde hareket ettiğiniz zaman, dünyanız, ahiretiniz mes’ud olur. Huzur içinde yaşarsınız, aileniz hoş olur, çoluk çocuğunuz itaatli olur. Cemiyetiniz tatlı bir cemiyet olur. Maddeten, mânen pâk olursunuz, güzel olursunuz...” diye, Peygamber Efendimiz bunları anlatsın diye, nezir olarak, korkutucu olarak, (ve mübeşşiren) ve mübeşşir olarak Allah-u Teâlâ Hazretleri göndermiş Peygamber Efendimiz’i...

O ümmî Peygambere kim öğretti o bilgileri?

أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي

(Eddebenî rabbî feahsene te’dîbî) “Beni Mevlâm terbiye eyledi, terbiyemi ne güzel eyledi!” buyuruyor hadis-i şerifinde. O Rasûl-ü Edîbi, Allah tarafından terbiye edilmiş müstesna insan; çölde mektep yok, medrese yok, üniversite yok amma, hadis-i şeriflerinin her birisi birer hikmet incisi, pırlantası... Bugün her birimizin başımızın tacı oluyor her sözü... Ciltlerle, yirmi cilt, otuz cilt, yüz cilt hadisleri var. Yüzbinlerce, milyonlarca hadis-i şerifi var. Yâni, tahsil yapmağa kalksa insan, onları nasıl öğrenecek? Mümkün değil! Ancak Allah tarafından öğretilir. O bilgilerin çokluğu

ve mükemmelliği de, onun Allah tarafından gönderildiğinin bir başka delili. Farsça bir beyit var:¹

علم کان نبود ز حق بی واسطه او نیاید همچو
رنگ ماشطه

*İlm kân nebüved zî hak bî vâsıta, U nepâyed
hemçü reng-i mâşita...*

[Hak'tan ilham yoluyla vasıtasız olarak gelmeyen ilim, gelin süsleyen kadının ona sürdüğü renk gibi geçici olur, uçar gider.]

Allah'tan vasıtasız böyle gürül gürül bir hikmet, ilim insana gelmezse devam eder mi? İnsan nasıl konuşur o zaman? Nereden bilecek o hakikatleri? Ulûm-u evvelîni, âhirîni Mevlâmız öğretmiş Peygamber SAS Efendimiz'e...

Geçmiş ümmetlerden kıssalar anlatırdı. Ashab-ı kiramı, başlarının üzerinde kuş konmuş da kırırdarsa kaçacakmış gibi vecd ve istiğrak içinde Rasûlullah Efendimiz'i dinlerlerdi.

Kâinat nasıl yaratıldı, nasıl oldu bu işin başlangıcı? Sonra nasıl olacak? Hem evveli anlatırdı, hem âhiri... “Kıyamet gününde şöyle olacak, böyle olacak, böyle olacak, böyle olacak, böyle olacak...” diye anlatmış. Ne güzel şeyler anlatmış, ne kadar hikmetli şeyler anlatmış ki, okuduğumuz zaman hayretler içinde kalıyoruz.

¹ Mevlânâ, *Mesnevî*, 3449. Beyit.

Kıyamet alâmetlerini sayarken:²

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يُرَبِّي الرَّجُلَ فِيهِ جَرُوءًا
خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُرَبِّي وَلَدًا

(ك. فى تاريخه عن أنس)

(Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yürebbye'r-raculü fîhî cerven, hayrun min en yürebbye veleden) “İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelir ki, adama bir köpek yavrusunu beslemek, bir evlat yetiştirmekten daha sevgili gelir.” diyor. Bugün Avrupalılar, kucaklarında birer köpek dolaşıyorlar. Bir kendisi simidi ısıtıyor, bir köpeğine ısırtıyor. Dondurmayı bir kendisi yalıyor, bir köpeğine yalattırıyor. Sadaka Rasûlüllah! Ben onların o haline bakıyorum. “Rasûlüllah Efendimiz, ne kadar önceden bildirmiş!” diye, tüyleri diken diken oluyor insanın. Başka bir hadis-i şerifte de:³

² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.442, no:8684; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXIII, s.462, no:26433.

³ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.36, no:8; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.6, no:2610; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.635, no:4695; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.97, no:4990; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.24, no:63; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.51, no:367; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.389, no:168; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.203, no:20660; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.528, no:11721; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.127, no:2504; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.5, no:21; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.383; Beyhakî, *el-Erbaüne's-Suğrâ*, c.I, s.61, no:23; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.337, no:1543; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.57, no:140; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXVI, s.455, no:2054.

وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ
يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ

(م.ت.د.ن.ه.حم.عن عمر)

(*Ve en tera'l-hufâte'l-urâte'l-àlete riâe's-şâi yetetâvelûne fi'lbünyân*) “Kıyâmet alâmetlerinden birisi de, baldırı çıplak, ayakları çıplak, sırtı çıplak, yoksul koyun çobanlarının bina yapmakta birbirleriyle yarış ettiklerini görmendir.” buyuruyor. Hacca gidiyoruz, Cidde'ye bakıyoruz, binâların yüksekliğine bakıyoruz, hadis-i şerif hatırımıza geliyor. “Sadaka Rasûlüllâh! Bunlar daha dün deve güderlerdi, koyun güderlerdi. Şu hallere bak, ne kadar yüksek yüksek binalar yapmışlar!” diyoruz. Evvelînin, âhirînin ilmini öğretmiş.

b. İbrâhim AS'ın Duası

Öyle şerefli bir kimse ki, tâ İbrâhim AS'dan, hatta Adem AS'dan geleceği müjdelenmiş.

İbrâhim AS açmış ellerini, dua ediyor:

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي ذَرْعٍ
عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ
أَفْعِدَّةَ مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنْ
الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

(İbrahim: ٢٧)

(*Rabbenâ innî eskentü min zürriyyetî bi-vâdin gayri zî-zer'in inde beytike'l-muharremi rabbenâ li-yukîmu's-salâte fec'al ef'ideten mine'n-nâsi tehvî ileyhim ve'rzukhüm mine's-semerâti leallahüm yeşkürûn.*) [Ey Rabbimiz! Ey sahibimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için ben, neslimden bir kısmını senin Beyt-i Harem'inin (Kâbe'nin) yanında, ziraat yapılmayan bir vâdiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meyledici kıl ve meyvelerden bunlara rızık ver! Umulur ki bu nimetlere şükrederler.] (İbrâhim, 14/37) Devam ediyor...

İbrâhim AS o ekin bitmez yere İsmâil AS'ı getirip, Hâcer Vâlidemiz'le yerleştirdikten sonra dua etmiş:

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(البقرة: ١٢٩)

(*Rabbenâ ve'b'as fihim rasûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtike...*) “Onların içinden bir peygamber getir yâ Rabbi. Senin âyetlerini okusun, onlara hikmeti öğretsin.” (Bakara: 129) diye dua etmiş.

Asırlar geçiyor aradan, Peygamber Efendimiz diyor ki: “Ben İbrâhim AS'ın, Atam İbrâhim'in duasıyım.” diyor. O zamandan bildirmiş.

“Hazret-i İlsâ AS’ın müjdesiyim” diyor. Müslüman olmuş bir büyük âlim papaz var, Abdü’l-ehad Dâvud Efendi, Allah rahmet eylesin, Kitap yazmış incil üzerine, hristiyanlık üzerine, müslümanlık üzerine kitap yazmış. “İncil, *Evangelos* kelimesi ne demektir?” diyor. İncil kelimesi müjde demektir. Müjde... Ne müjdesi? Hazret-i İlsâ gezdiği yerde Hazret-i Peygamber Efendimiz’i müjdelemiştir. “Bir peygamber gelecek. O gelince ona tâbi olun!” diye.

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

(الصَّف:٦)

(*Ve iz kâle İse’bnü meryeme yâ benî isrâile innî rasûlu’llâhi İleyküm musaddikan limâ beyne yedeyye mine’t-tevrati ve mübeşşiren bi-rasûlin ye’ti min ba’di’smuhû ahmed*) Adını söylemiş. Adını söylemiş İlsâ AS. “Ahmed adında bir peygamber gelecek benden sonra. Ben onu müjdelemek için gelmişim.” buyuruyor Hazret-i İlsâ AS. İbrâhim AS el açıyor, bizim peygamberimiz için dua ediyor...

Peygamberler onun ümmeti olmaya can atarlardı; “Ah n’olaydı biraz âhir zamanda gelseydik de onun ümmeti olsaydık!” derlerdi.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ

(التوبة: ١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm*) “Sizin içinizden, sizin kendinizden, sizin kabileniz içinden, sizin gibi bir insan amma; (*azîzün aleyhi mâ anittüm harîsun aleyküm bi'l-mü'minîne raûfun rahîm*) size gelen şeylerden o üzüntü duyar. Size çok kıymet verir, üzerinize titrer. Size karşı raufdur, çok re'fetlidir, çok şefkatlidir, çok rahmetlidir.” (Tevbe: 128) diye âyet-i kerimede, Tevbe Sûresi'nin sonunda medhediyor Allah-u Teâlâ Hazretleri, şefkatini, ilgisini...

Ufukta bir sarı bulut gördüğü zaman, ufku biraz karanlık gördüğü zaman Rasûlüllah Efendimiz'in benzi atardı. “Acaba ümmetim bir kusur işledi de, ondan Ad kavmine, Semud kavmine ceza geldiği gibi ümmetime ceza mı gelecek?” diye ellerini kaldırırdı, yana yakıla ümmeti için dua ederdi.

c. Rasûlüllah Efendimiz'in Tarifi

Rasûlüllah Efendimiz'i nasıl tarif edelim? Ciltlerle kitaplar, binlerce müellifler 1400 seneden beri uğraşmışlar. Ama en güzelini gene sahabe-i kiramın sözleri başka.

Kelâmü'l-kibâri, kibârü'l-keîmi.

“Büyük insanların sözleri, sözlerin de büyükleri olur. Büyük insanlar, büyük söz söylerler.”

Hazret-i Ali Efendimiz Peygamber Efendimiz'i anlatıyor. Nasıl anlatıyor? Diyor ki:⁴

مَنْ رَأَاهُ بِدِيهَةٍ هَابَةٍ وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ يَقُولُ
نَاعِيْتُهُ لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ مِثْلَهُ

(ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) “Kim ansızın onu görürse, heybeti onu sarardı.” Birisi çölden gelmiş, kapıdan girmiş; Rasûlüllah Efendimiz'i görünce eli ayağı titremeye başlamış. Heybet, Rasûlüllah'ın mehâbeti var. Rasullük mehâbeti var. Onu gören tir tir titrerdi. “—Korkma, çekinme, ben hükümdar değilim!” dedi Peygamber Efendimiz. İlk gören saygıdan ne yapacağını şaşırırdı. Ashab-ı kiram, onun yüzüne doya doya bakamamışlar. Başlarını kaldırıp da yüzüne bakamamışlar Peygamber Efendimiz'in. Öyle sevgi, öyle saygı... (*Ve men haletahû ma'rifeten ehabbehû*) “Kim şöyle onunla birazcık bulunursa, sohbetine iştirak edip de karışırsa, (*ehabbehû*) onu severdi.” Mümkün değil sevmemek... Mümkün mü? Gönül ferman dinler mi? Gördü mü dayanamaz.

Yahudilerin alimi Abdullah ibn-i Selâm, sonra müslüman oldu, RA... “Medine'ye bir peygamber

⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü's-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

geldi diyorlar, gideyim şunu bir göreyim!” demiş. Bulunduğu meclise gitmiş Peygamber Efendimiz’in, kapıdan bakmış. Güneş içeride...

Diyor ki:⁵

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ

(ت.ه.حم.ك.طن.ش.هب.ق.عن عبد الله بن سلم)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*)
“Anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek; olmayan bir şeyi ben söyleyeyim diye yalandan söyleyecek bir insan değil!”

Yüzünden belli oluyor. Peygamberliği lemeân ediyor, pırıl pırıl parlıyor. Kendisi yahudi, daha müslüman olmamış o esnada... Ama bakar bakmaz o mübarek simaya aşık olmamak mümkün değildi. Peygamber Efendimiz güzeller güzeliydi. Sözle tarif etmek mümkün değil.

(*Ve men haletahû ma’rifeten ehabbehû*) “Kim onunla biraz tanıştırsa, severdi.” Mümkün değil sevmemek... (*Yekülü nâitühû: Lem erâ kablehû ve lâ ba’dehû mislehu*) “Ondan evvel de, ondan sonra da onun gibisini görmedim!” derdi. Nasıl tarif edecek? “Öyle bir zât ki, ne ondan evvel,

⁵ Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa’d, *Tabakâtü’l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA’dan.

ne ondan sonra onun gibisini görmedim bu dünya yüzünde.” Böyle tarif ederdi. Başka türlü tarif etmek mümkün değildi Rasûlüllah Efendimiz’i.

Ayet-i kerimenin devamında ne buyuruyor:

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

(الأحزاب: ٤٦)

(*Ve dâiyen ila’llâhi bi-iznihî ve sirâcen münîrâ*)
“Allah yoluna davetçi Peygamber Efendimiz, onun izniyle o vazifeyi yapmakla vazifeli ama, *sirâc-ı münir*; yân pırıl pırıl etrafı aydınlatan bir ışık menbaıydı” (Ahzâb, 33/46) Öyle anlatıyor Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz’i.

Hassan ibn-i Sâbit RA ne demiş; Peygamber Efendimiz’in şairlerinden, sözü güzel söyleyenlerden:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي

وَلَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî, Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin!

Uzun şiirinde böyle diyor. “Ben bu sözlerimle Rasûlüllah’ı medhetmiyorum; Rasûlüllah’la sözlerimi şerefliyorum! Onumethediyorum, kendi sözlerim şeref kazanıyor.” diyor.

Başka türlü anlatmak mümkün değil. Olduğu gibi anlatmak mümkün değil. Ama, kırık dökük

sözlerle azıcık... En iyisi susmak... Çünkü güzel anlatılamayan şey; en iyisi susunca anlaşılır. Gözlerini kapatırsın, Allah'ın anlattığı kadar, o kadar anlatılır.

Ümmetimizin gelmiş, geçmiş büyüklerinin hepsi âşık kendisine... Aşklarından, muhabbetlerinden, o muhabbet-i Rasûlden neler yazmışlar, neler söylemişler... O Kasîde-i Busîrî, Kaside-i Bür'e, sabahları okuduğumuz:

فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ حَدٌّ فَيُعْرَبُ عَنْهُ نَاطِقٌ

بِفَمٍ

Feinne fadla rasûli'llâhi leyse lehû, Haddün feyü'ribe anhu nâtikun bi-femi.

“Rasûlüllah'ın fadl ü kemâlinin nihayeti yok ki, şu dil ile insan bir şeyler söylesin de onu anlatabilsin!” Hangi bir güzelliğini anlatayım, Neresinden başlayayım, bitiremem ki. Başlayamam ki, nasıl bitireyim?

Süleyman Çelebiler gelmiş geçmiş,

Bu gelen aşkına devreyler felek, Yüzüne müştakdurur ins ü melek.

Bu eflâk, bu gökler, gece, gündüz, yıldızlar, aylar, günler dönüyor; neden? Bu gelenin aşkına dönüyor. Onun aşkına dönüyor bu felekler. Hani insan dönermiş ya, coşunca kendinden geçip... Bu gelen aşkına devreyler felek. Gökyüzü bunun aşkına dönüp duruyor, aklı başından gitmiş. Yüzüne müştakdurur ins ü melek; insanlar, melekler yüzüne müştaktır.

d. Peygamber SAS'î Sevmenin Mükâfâtı

Peygamber SAS Efendimiz'in bir kaç hadis-i şerifini okuyuvereyim. İbn-i Ömer RA'ın bize naklettiğine göre buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:⁶

مَا اخْتَلَطَ حُبِّي بِقَلْبِ عَبْدٍ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ

(أبو نعيم عن ابن عمر)

RE. 370/2 (*Ma'htelata hubbî bi-kalbi abdin illâ harrama'llâhu azze ve celle cesedehû ale'n-nâr*) “Hiç bir kul yoktur ki, onun kalbine benim sevgim karışmış olmasın; kalbini böyle doldurmuş bir kul, mümkün değil ki onu cehennem ateşi yaksın... Bir kulun kalbine benim muhabbetim yerleştikten sonra, onu cehennem ateşinin yakması mümkün değil!” Rasûlüllah'ın muhabbeti gönle girdi mi, o vücudu cehennem ateşi yakmaz.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şeriflerinde buyuruyor ki:

“—İnsan imanın kemâline, sarîh, sağlam imana eremez; ben kendisine anasından, babasından, evlâdından, bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça...”

Bizim imanımızın kemali, hakîki mü'min olmamız Rasûlüllah'a muhabbete bağlıdır.

⁶ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.255, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.185, no:939; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.396, no:19713.

Bu gece ne gecesi? Bu gece Rasûlullah'a muhabbetin tazelenmesi gecesi, yâd edilmesi gecesi... “Acaba rivayet şöyle miymiş, böyle miymiş?” Çeşit çeşit şeyler söylüyorlar; gülüyorum. Rasûlullah SAS Efendimiz'in muhabbetinin konuşulduğu, insanın aşk ile şevk ile geceyi nasıl geçirdiğini bilemediği bir hoş gece...

Peygamber SAS, Osman ibn-i Ebi'l-Âsî RA'ın rivayet ettiğine göre buyurmuş ki:⁷

فِي الْأَرْضِ أَمَانَانِ أَنَا أَمَانٌ وَالْإِسْتِغْفَارُ أَمَانٌ
وَأَنَا مَذْهُوبٌ بِي وَيَبْقَى أَمَانُ الْإِسْتِغْفَارِ فَعَلَيْكُمْ
بِالْإِسْتِغْفَارِ عِنْدَ كُلِّ حَدَثٍ وَذَنْبٍ

(الديلمى عن عثمان بن أبي العاص)

RE. 325/14 (*Fi'l-ardi emânân*) “Yeryüzünde iki tane eman vardır: (*Ene emânün, ve'l-istiğfâru emânün*) Ben bir emânım...” Rasûlullah Efendimiz kendisi için söylüyor: “Ben emânım, istiğfar da emandır.”

Yâni, *emân* ne demek? İnsana bir düşman hücum eder meselâ, helâk edecek, kesecek, bitirecek işini, eman diler:

“—Aman, bana eman ver!” der, elini kaldırır, teslim olur.

O zaman eman verirse, hayatı kurtulur ya...

⁷ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.136, No:4366; Osman -i Ebi'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.731, no:2093; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIV, s.473, no:14760.

Yeryüzünde iki tane eman vardır. Allah'ın azabı, gazabı gelir amma, iki eman vardır, onlar sayesinde kurtulabilir.

Rasûlüllah SAS buyuruyor ki: (*Ene emânün*) “Ben emânım.” Yâni, Rasûlüllah'a sığınan, onu seven emanda, emniyette oluyor. (*Ve'l-istiğfâru emânün*) “İstiğfar da, tevbe istiğfar etmek de emandır. (*Ve ene mezhûbun bî*) Bir gün gelecek ben aranızdan ayrılacağım. (*Ve yebkà emânü'l-istiğfar*) Tevbe ve istiğfar emânı kalacak geride... Allah'ın azabına, gazabına uğramak istemiyorsanız, o zaman tevbe ve istiğfar edersiniz; Allah afv u mağfiret eder. (*Fe aleykümü'l-istiğfar, inde külli hadesin ve zenbin*) Her günahın, suçun, kirin, pasın olduğu zaman size tevbe ve istiğfar etmenizi tavsiye ederim.” buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz.

e. Çocuk Terbiyesinde Üç Konu

Bir başka hadis-i şerif ki, Deylemî, Hazret-i Ali Efendimiz'den rivayet etmiş:⁸

أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ حُبِّ نَبِيِّكُمْ
وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فَإِنَّ حَمَلَةَ الْقُرْآنِ
فِي ظِلِّ اللَّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ مَعَ أَنْبِيَائِهِ
وَأَصْفِيَائِهِ

(الديلمى عن على)

⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.456, no:45409; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.74, no:174; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.89, no:961.

ME. 48 (*Eddibû evlâdeküm alâ selâsi hisâlin*)

“Evlatlarınızı üç sıfat üzere yetiştiriniz. Üç şeyi iyice yapsınlar:

1. (*Hubbi nebiyyiküm*) Şu peygamberiniz olan benim sevgim üzere yetiştirin evlatlarınızı!

2. (*Ve hubbi ehli beytihi*) Rasûlüllah’ın ehli beytine muhabbet üzere yetiştiriniz!

3. (*Ve kırâati’l-kur’an*) Kur’an-ı Kerim kıraati üzerine yetiştiriniz!

(*Feinne hamelete’l-kur’âni fî zılli’llâhi yevme lâ zılle illâ zıllühû mea enbiyâihî ve asfiyâihî.*)

Çünkü hamele-i Kur’an olan, o Kur’an-ı bilen, okuyan, hafız olan, ahkâmıyla amel eden kimseler, hiç başka bir gölgenin olmadığı dehşetli mahşer yerinde, kıyamet gününde enbiyâ ve asfiyâ ile beraber Allah’ın o Arşının gölgesinde gölgelenecekler.”

Hazret-i Ali Efendimiz rivayet eylemiş Peygamber Efendimiz’in bu hadis-i şerifini.

Demek ki evlatlarımızı terbiye edeceğiz. Ne yapalım? Mühendis mi yetiştirelim, doktor mu yetiştirelim? Nasıl olup da çok para kazanacak? İktisatçı mı yetiştirelim? Hayır, hayır, hayır!

Nasıl yetiştireceğiz? Rasûlüllah’ı seven bir evlat yetiştireceğiz. Rasûlüllah’a âşık evlatlar yetiştireceğiz. Ona muhabbeti olan, o sevgiyle yüreği yanan evlâtlar yetiştireceğiz. İmanı olmaz yoksa insanın... Rasûlullah’ı bir kenara koyup da bir yere varabilir mi insan?

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahim:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

(آل عمران: ۳۱)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùni yuhbibkümü'llàh*) “De ki: Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, bana tâbi olunuz, bana uyunuz ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri de sizi sevsin; (ve *yağfirleküm zunûbeküm va'llàhu gafûrun rahîm*) ve günahlarınızı afv ü mağfiret eylesin... Allah gafurdur ve rahimdir.” (Âl-i İmran: 31)

Demek ki, Kur'an-ı Kerim Rasûlüllah'a götürüyor bizi. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi Rasûlüllah'a ittibaya sevk ediyor. Eğer beni sevmek iddiasındaysanız:

“—Tamam Yâ Rabbi beni sen yarattın, ben senin kulunum, Ey kâinatın sahibi, halıkı Mevlâm! Ben sana itaat etmek istiyorum.” diyorsanız, buyurun Rasûlüllah'a tâbi olun!

“—Yâ Rabbi ben seni seviyorum, bana çok nimetler ihsan eyledin, sıhhat verdin, akıl verdin, âfiyet verdin, şeref verdin, izzet verdin, ikram eyledin!” diyorsanız, Rasûlüllah'a tâbi olun! Rasûlüllah'a tâbi olmaya sevk ediyor.

Bir kimse *Lâ ilâhe illa'llàh* dese, *Muhammedün rasûlü'llàh* demese; imanı olmaz! Peygamber Efendimiz'e bağlanmadan, onu kabul etmeden olmaz. Rasûlüllah Efendimiz'in sevgisi üzerine yetiştireceğiz evlatlarımızı...

(*Ve hubbi ehli beytihi*) “Ailesi efrâdı ile ona

muhabbetle yetiştireceğiz. Bir de Kur'an-ı Kerim'i iyi öğrenecek çocuklar. Onu okuyacaklar, mânâsını bilecekler, ezberleyecekler. Onun ahkâmına göre yaşamaları gerekiyor. Öyle yetiştireceğiz çocuklarımızı...

Ama dikkat edilirse önce, (*hubbi rasûli'llâh*) önce Rasûlüllah'ın muhabbetiyle yetiştireceğiz. Ne yapalım da Rasûlüllah'ı sevdirelim evlatlarımıza?

“Güzel yüzün süsleyiciye ihtiyacı yoktur.” derler:

حاجة مشاطه نیست روی دلارام را

Hâcet-i meşşata nist rûy-i dilâram ra...

“Yüz dilârâm oldu mu, gönlü dinlendiren, baktığı zaman insanın gözünü doyuran güzel bir sîma oldu mu, süslenmeye ihtiyacı yok ki, Allah süslemiş. Yüz güzel olduğu zaman, allığa, pudraya, ruja, bilmem rastığa, sürmeye ihtiyaç kalmaz.”

Rasûlüllah'ı sevdirmeye çalışmağa lüzum yok; tanıtalım kâfi, okutalım kâfi... Rasûlüllah'ın hayatını görsün, yaşayışını görsün, hadisini öğrensin... Ne kadar kibar, ne kadar zarif, ne kadar ârif, ne kadar kâmil, ne kadar müeddeb bir insan olduğunu anlasın; sevmemesi mümkün değil!

Geçen pazar okudum dikkatimi çekti bir hadis-i şerif. Diyor ki:

“Bir kimse abdest alırsa, abdestini güzel

yaparsa... Elini, yüzünü, ayaklarını, güzelce yıkayacak. Ondan sonra, Allah rızasını düşünerek hasta ziyaretine giderse, Allah-u Teâlâ Hazretleri onu şu mükâfatlara erdirir..." diye hadis-i şerifte anlatıyor.

Bakın ne kadar ince, 1400 yıl önceden ne kadar güzel, hastanelerin duvarına yazılacak bir edeb... Abdest alıyor, tertemiz yıkıyor, hastayı ziyarete öyle gidiyor. Bugün ancak 20. Yüzyıl'da, mikrobun ne olduğunu bilen insanlar böyle diyebilir:

"—Aman temiz olun, pak olun; hastanın yanına giderken mikrop taşımayın! Hastanız bir zarar görmesin!" diye, ancak şimdi diyebilir.

O zaman, nasıl demiş Rasûlüllah Efendimiz? Allah CC bildirdi mi, bilir bir insan. Allah bildirdi mi, o zaman bilir. Onun için o edeblerin hepsi:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ٤-٣)

(*Ve mâ yentiku ani'l-hevâ in hüve illâ vahyün yühâ*) Hevâ-yı hevesatından, içinden, aklından konuşmamış Rasûlüllah Efendimiz. Allah-u Teâlâ Hazretleri terbiye eylemiş. Vahy-i metlûv ve vahy-i gayr-i metlûv olarak, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emirlerini bize anlatmış.

Onun için, evlâtlarımıza Rasûlüllah'ı tanıtacağız.

"—Hangi kitabı tavsiye edersiniz? Nasıl anlatalım, nasıl yetiştirelim?"

Küçükten başlarsın. Mevlid Kandillerinde evini süslersin, ziyafetler çekersin. Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine, "İşte bu sünnettir!" diyerek, çocuğu küçük yaştan öyle o sevgilerle yetiştirirsin. Süslü seccade alıverirsin, güzel işlenmiş takke alıverirsin.

"—Haydi ört bakalım başını, bu sünnettir!" dersin.

"—Haydi bakalım namazın sünnetini kıl, bu sünnettir." dersin.

"—Aferin, kıldın mı, al sana yüz lira, beş yüz lira... Hadi ne istersen al, aferin hoşuma gittin!" filan dersin. Küçükten yavaş yavaş onu yetiştirirsin.

Okuma, yazma bildiği çağa geldiği zaman da:

"—Okubakalım, baksenin sevdiğino Rasûlüllah'ın meziyetlerini bir de şimdi akıl gözüyle gör!" diye, okutursun Peygamber Efendimiz'in menâkıbını, hayatını, hadisini. Ondan sonra, günden güne hayranlığı artar gider. Çok güzel kitaplar yazmışlar. Hele hele meselâ; Kâdı İyaz elYahsubî meşhur *Kitabu's-Şifâ bi-Ta'rifi Hukûki'l-Mustafâ*. Herkes eline alsın, satır satır, dikkatli dikkatli okusun, okutsun! Ayetlerle, hadis-i şeriflerle Peygamber SAS Efendimiz'i ne kadar güzel anlatmış! Böyle güzel kitaplarda sahih, her şeyin özünü aslını temelini anlatan kitaplarla, Peygamber Efendimiz'i okutup tanıtırsak, menâkıbını anlatırsak; evlatlarımız da severse, ne mutlu bize! Bitmez tükenmez bir sermaye... Evlâdımıza Rasûlüllah'ı sevdirep de öyle yetiştirdik mi, ne mutlu!

f. Kardeşlerime Bir Kavuşsaydım!

Peygamber Efendimiz'in gönüllere sürür veren bir hadis-i şerifini de burada söylemek istiyorum. Berâ' ibn-i Âzib RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz evvelin ilmini de biliyordu, sonrakilerin ilmini de biliyordu. Allah'ın bildirmesiyle vâkıftı.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:⁹

وَدِدْتُ أَنِّي لَقَيْتُ إِخْوَانِي قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ
الْسَّنَا إِخْوَانُكَ قَالَ أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانِي قَوْمٌ
يَجِئُونَ مِن بَعْدِي يُؤْمِنُونَ بِي وَلَمْ يَرُونِي

(كر. عن البراء)

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtü ihvânî*)
“Keşke ben ihvânıma kavuşsam diye içim istiyor, seviyor, öyle sevdim.” diye söylemiş de; (*Kàlu: Yâ rasûla'llâh, elesnâ ihvânek*) “Biz senin ihvanın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz yâ Rasûlallah?” diye hayretle sormuşlar ashab-ı kiram. (*Kàle: Entüm ashâbî*) Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: “Siz benim ashabımsınız. (*Ve ihvanî kavmün yecîûne min ba'dî*) Benim ihvanım, benden sonra gelen öyle kimselerdir ki, (*yü'minûne bâ ve lem yerevnî*)

⁹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

bana inanırlar, beni görmeden... Onlar asıl benim ihvanımdır.” diye böyle bizlere, yâni kendisinden asırlar sonra gelmiş olan bizlere iltifat buyurmuş o hadis-i şerifiyle. Onların böyle görmedikleri halde iman edip de, yolunca yürümelerinden duygulanmış da, “Ben de ah onlara kavuşsam!” diye Rasûlüllah Efendimiz böyle arzusunu ızhâr eylemiş. Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimizin sevgisini içimize yerleştirsın...

g. Peygamber SAS’ın Halifeleri

Bu hadis-i şerif de hocaefendilere müjde, ilim öğrenen, dini ilimler öğrenen kardeşlerime büyük müjde. Buyurmuş ki Enes RA’ın rivayet ettiğine göre Peygamber Efendimiz:¹⁰

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى الْخُلَفَاءِ مِنِّي وَمِنَ أَصْحَابِي وَمِنَ
الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي هُمْ حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَالْأَحَادِيثِ
عَنِّي وَعَنْهُمْ فِي اللَّهِ وَاللَّهُ

(خط . فى شرف أصحاب الحديث، والديلمى عن أنس)

RE. 166/8 (*Elâ edüllüküm ale’l-hulefâi minnî*)
“Benim halifelerime sizi delâlet edeyim mi? Kimlerdir benim halifelerim, onları size

¹⁰ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.135, no:476; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VII, s.204, no:40569; Cürcânî, *Târih-i Cürcân*, c.I, s.372, no:622; Hatîbi Bağdâdî, *Şeref-i Ashâbü’l-Hadîs*, c.I, s.65, no:53; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.151, no:28772; *Câmiü’l-Ehadîs*, c.V, s.462, no:4494.

bildireyim mi? Hem benim halifelerim, (ve *min ashabi*) hem benim ashabımın halifeleri, (ve *mine'l-enbiyâi kablî*) hem benden önceki peygamberlerin halifeleri... Benim halifelerim, ashabımın halifeleri ve benden önceki peygamberlerin halifelerini size bildireyim mi, onların kimler olduğunu size delâlet edip söyleyeyim mi?" buyurmuş.

(*Hüm hameletü'l-kur'an*) "Onlar Kur'an-ı Kerim'in hamelesi olan yani Kur'an-ı Kerimi ezbere bilmiş olanlar, Kur'an-ı Kerim'i çalışmış, öğrenmiş olan kimselerdir. Hafızlardır, hafız-ı kelâmlardır, fakihlerdir. (*Hameletü'l-kur'ani ve'l-ehâdisi*) Hadis-i şerifleri bilen kimselerdir, (ve'l-ehâdisi annî ve anhüm fi'llâhi ve lillah) Allah uğrunda ve Allah için benim hadislerimi nakleden kimselerdir." diye buyurmuş.

Buradan anlaşılıyor ki ulemâ;"

الْعُلَمَاءُ وَوَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ

(عد. وأبو نعيم عن علي)

(*El-ulemâu veresetü'l-enbiyâ*) [Alimler peygamberlerin varisleridir.] deniliyor ya. Ulemâ, Kur'an-ı Kerim'i güzel öğreten, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini insanlara nakleden kimseler, o halifelik şerefiyle şerefleniyor.

Bir de geçen haftalar derslerimize devam

¹¹ Râfiî, *Ahbâr-ı Kazvin*, c.I, s.210; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.235, no:28677; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.742, no:1751, *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIV, s.367, no:14508.

eden kardeşlerimiz hatırlayacaklar, gene o müjdeli bir hadis-i şerifti, bütün kardeşlerimize o müjdenin ucu ulaşıyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹²

مَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ فَهُوَ خَلِيفَةٌ
اللَّهُ فِي الْأَرْضِ وَخَلِيفَةٌ كِتَابِهِ وَخَلِيفَةٌ رَسُولِهِ

(الديلمى عن ثوبان)

RE. 410/3 (*Men emera bi'l-ma'rûfi ve nehâ ani'l-münkeri*) “Kim emr-i ma'ruf yaparsa ve nehy-i münker yaparsa (*fehüve halîfetu'llâhi fi'l-ard*) o, yeryüzünde Allah'ın halifesidir; (ve *halîfetü kitâbihi*) ve Kur'an'ının halifesidir; (ve *halîfetü rasûlihî*) Rasûlünün halifesidir.”

Ne yapalım bu dünya hayatı böyle fâni, işte Allah'ın hâs, hâlis, kâmil, zarif kulları da gelip geçiyor, arkasında kalanları böyle acılara gark ederek... Peygamber Efendimiz böyle bir pazartesi günü dünyaya geldiği gibi, pazarı pazartesiye bağlayan, öyle bir günde de ahirete teşrif eylemiş. Tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri sevdiği kulları huzuruna, yanına alıyor.

Giden gidiyor amma Allah-u Teâlâ Hazretleri, bu dünyada ayrılık var ama bizi ahirette ayırmasın... Bu hadis-i şerifleri ondan okuyorum ki, Peygamber Efendimiz'in halifesi olmak. Peygamber Efendimiz'in sevdiği insan olmak

¹² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.586, no:5834; Sevbân RA'dan. İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.84; İbn-i Hacer, *Lisâ-nü'l-Mîzân*, c.IV, s.480, no:1517; Ubâdetü'bnü Sâmit RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XX, s.74, no:21540.

nasıl olur, kardeşlerim bilsinler de bu dünyada bir ayrılık yazmış Allah, bizim alınımıza; biz ondan asırlar sonra gelmişiz ama Efendimiz, kitapların arasından hadis-i şerifleriyle bizlere işaret edip, iltifat ediyor ki:

“—Siz benim ihvânımsınız! Çünkü beni görmeden bana inandınız, benim yolumda yürüyorsunuz.” diyor.

Yolunda canla başla yürüyelim. Yâni içimize bir fütür gelmesin, bir bezginlik, bir üzgünlük, bu etraftaki küfür dalgalarından bir yılgınlık gelmesin. Bu insanların bu şaşırıldığı zamanda biz şaşırmayalım diye onun için onları söylüyorum.

Bir de sünnet-i seniyyesine sarılmanın, hadis-i şeriflerine sarılmanın bereketini, hayrını bilsin de insanlar... Rasûlüllah’la konuşmak gibidir. Ne güzel, Peygamber Efendimiz’in hadisini okuyor insan. Sanki Rasûlüllah Efendimiz karşısındadır.

Geçen gün bir hadis-i şerif okudum. Şöyle tüylerim ürperdi. Yâni çarpılıyor insan bazen,... Diyor ki:

“—Kul secdeye vardığı zaman, sanki Mevlâsının ayağına kapanmış gibidir.”

Sübhànallah! Yâni, secdenin ne mânâsı varmış. İnsanı o zaman şöyle bir elektirik çarpmış gibi oluyor. Yâni biz secde ediyorduk, gidiyorduk... İşin farkını Rasûlüllah Efendimiz öğretiyor. Farkına nereden varacağız? Rasûlüllah Efendimiz öğretiyor. “Yâ demek ki ben, Mevlâmın huzurunda o secdeye vardığım zaman, ne mühim bir şey yapıyormuşum.” dedirtiyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi Rasûlünün yolundan ayırmasın...

h. Ne Mutlu Gariplere!

Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki, o da size müjde... O müjdeleri söyleyeyim de ağzınız tatlı olsun diye onları zihnimde topladım, buyurmuş ki:¹³

إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا وَ سَيَعُودُ غَرِيبًا فَطُوبَى
لِلْغُرَبَاءِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْغُرَبَاءُ قَالَ الَّذِينَ
يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ

(طب. عن سهل بن سعد؛ طب. وأبو نصر السجزي في الإبانة عن عبد الرحمن بن سنة)

(*Inne'l-islâme bedee garîben*) “İslâmiyet garip olarak başlamıştır. (*Ve seyeûdü gariben*) Sonunda tekrar garipliğe dönecektir. (*Fetübâ li'l-gurabâi*) Ne mutlu garibanlara, ne mutlu gurbette olanlara!” demiş Peygamber Efendimiz.

(*Kâlû*) Sormuşlar: (*Yâ rasûla'llah, veme'l-gurabâü*) “Yâ Rasûlallah, garibanlar kimlerdir, kimleri kastediyorsun?”

(*Kâle*) Cümle hatırınızda iyi kalsın! Buyurmuş ki:

(*Ellezîne yuslihûne mâ efsede'n-nâs*) “O garipler o kimselerdir ki, insanların bozulduğu devirde onlar sâlih kimseler olarak dosdoğru yolda yürürler. Öteki insanların berbat ettiği toplumu,

¹³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.164, no:5867; Sehl ibn-i Saad RA'dan.

ahlâkı, cemiyeti, şartları, halleri düzeltmeğe çalışırlar. Bozguncuların bozgunculuklarını tamir etmeye çalışırlar, ortalığı düzeltmeye çalışırlar.” diye buyurmuş Şimdi, “İslâm garip başladı, tekrar garip hale gelecek!” ne demek? Peygamber Efendimiz İslâm’ı anlatmaya başladığı zamanlarda müslümanları sevmediler:

“—Sen bizim bu işimizi karıştıрма!” dediler, “İstemiyoruz” dediler. “Bizim putlarımızdan bizi ayırma!” dediler. “Bizim putlarımıza lâf söyleme!” dediler. Çeşit çeşit şeyler...

Ondan sonra, memleketlerinden çıkardılar. Peygamber Efendimiz dâhil, ashâb-ı kiram, iman edenler diyar diyar gezdi. Habeşistan’a gittiler, Yemen’e gittiler. Peygamber Efendimiz Taif’e gitmek istedi, Taifliler taşladılar cahilliklerinden. Peygamber Efendimiz’in topuklarını yaraladılar, çoluk çocuk peşine takıldı... Kolay değil Peygamberlik vazifesi.

Oradan Medineliler dediler ki:

“—Yâ Rasûlallah, sen bizim yanımıza gel! Biz seni bağrımıza basarız. Sen ne istersen onu yaparız. Öl dediğin yerde ölürüz, seni koruruz” dediler. “Kendimizden birisi gibi koruruz seni” dediler.

Diyar-ı gurbete gitti Peygamber Efendimiz. Haa, demek ki İslâm gurbette başlamış.

Zâten şurada bir hadis-i şerif var, onu da geçen akşam okuduk, şöyle bir hakikati ifade ediyor:¹⁴

¹⁴ İbn-i Adiy, *Kâmil fi’ d-Duafâ*, c.VI, s.368; Câbir RA’dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.257; Urve Rh.A’ten.

أَزْهَدُ النَّاسِ فِي الْعَالِمِ أَهْلُهُ وَجِيرَانُهُ

(حل. عن أبي الدرداء؛ عد. عن جابر)

ME. 153 (*Ezhedü'n-nâsi fi'l-àlimi ehlühû ve cîrânuhû*) “Alim insan hakkında en kadir bilmezler kimlerdir? Âlimin kadrini en çok bilmeyen, hiç ona aldırmayıp da, ondan ondan uzak olan kimlerdir? (*Ehlühû ve cîrânuhû*) Ailesidir ve komşularıdır.” Bilmez kadrini.

Hız. Lût AS'ın, Hız. Nuh AS'ın karıları kâfir... Nuh AS'ın oğlu kâfir... Sübhànallâh! Peygamber Efendimiz'in dünürü kâfir, damadı kâfir, kızını ayırdı. Allah Allah! Komşuları hiç kadrini kıymetini bilmediler.

“—Ya şaşkınlık, bu Peygamber sizin aranızda yetişmedi mi?”

“—Yetiştii.”

“—Bu Peygamber, ne derse doğru söylemez miydi?”

“—Doğru söylerdi, biz ona Muhammed el-Emîn adını verdik.”

“—Niye dinlemiyorsunuz şimdi?”

Kadir bilmezler. Gurbettekiler bilir kadrini, kıymetini. Onun için gurbette başladı.

Gariplik hakkında denilmiş ki:

سِتَّةُ أَشْيَاءَ هُنَّ غَرِيبَةٌ فِي سِتَّةِ مَوَاضِعَ الْمَسْجِدِ

Ebû Nuaym, Târih-i Isfahan, c.I, s.267, no:225;

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.113, no:44093; Keşfü'l-Hafâ, c.I, s.118, no:324; Câmiü'l-Ehâdis, c.IV, s.309, no:3241.

غَرِيبٌ فِيمَا بَيْنَ قَوْمٍ لَا يُصَلُّونَ فِيهِ وَالْمُضْحَفُ
 غَرِيبٌ فِي مَنْزِلِ قَوْمٍ لَا يَقْرَأُونَ فِيهِ وَالْقُرْآنُ
 غَرِيبٌ فِي جَوْفِ الْفَاسِقِ وَالْمَرْأَةُ الْمُسْلِمَةُ
 الصَّالِحَةُ غَرِيبَةٌ فِي يَدِ رَجُلٍ ظَالِمٍ سَيِّئِ الْخُلُقِ وَ
 الرَّجُلُ الْمُسْلِمُ الصَّالِحُ غَرِيبٌ فِي يَدِ امْرَأَةٍ رَدِيَّةٍ
 سَيِّئَةِ الْخُلُقِ وَالْعَالِمُ غَرِيبٌ بَيْنَ قَوْمٍ لَا يَسْمَعُونَ
 إِلَيْهِ

(Sittetü eşyâe hünne garîbetün fî sitteti mevâdîa) Altı şey, altı yerde gariptir:

1. (El-mescidü garîbün fîmâ beyne kavmün lâ yusallûne fîh) “Mescid, kendisinde namaz kılmayan kavmin arasında gariptir.”

2. (Ve'l-mushafu garîbün fî menzili kavmin lâ yakraûne fîh) “Mushaf, okumayan kimselerin evinde gariptir.”

“Okunmayan Kur’an, okunmadığı evde o ev ahalisinin arasında gariptir.” Asılmış duvara... Dededen kalmış çünkü. Atmıyorlar da, utanıyorlar. Ama okunmuyor. O Kur’ancık o evde gariptir.”

3. (Ve'l-kur’ânu garîbün fî cevfi'l-fâsık) “Kuran, fâsık kişinin kalbinde gariptir.”

4. (Ve'l-mer’etü'l-müslimetü’s-sâlihâtü garîbetün fî yedi racülin zâlimin seyyii’lhuluk) “Müslüman ve sâliha bir kadın, zâlim ve kötü

huylu bir erkeğin elinde gariptir.”

Câhil bir kocanın elinde, sâliha bir hatun gurbettedir. Pırlanta gibi bir kadıncağız, kocası sarhoş, kumarbaz, edepsiz, küfürbaz. Düşmüş o kadıncağız oraya, Allah’ın takdiri, sabreder durur. Garip, gurbette, zavallı...

5. (*Ve’r-racülü’l-müslimü’s-sâlihu garîbün fî yedi’mreetin radiyyetin seyyieti’l-hulûk*) “Müslüman ve sâlih bir erkek, söz dinlemeyen ve kötü huylu bir kadının elinde gariptir.”

Şirret bir kadının sâlih bir kocası gurbettedir. Neden? E bir kere düşmüş eline, müslüman. Kıyamıyor, atamıyor. Atsa Allah’tan korkuyor, boşanmak şey diye. E onun elinde çekip duruyor.

“—Çıkar şuradan, bir kova su getir!” Getiriyor. Döküyor.

“—Gene doldur!” Dolduruyor, getiriyor,

“—Buyur hânun.” Gene döküyor.

“—Gene doldur!” Gene getiriyor.

“—Gene doldur!”

Neden? Öteki kâmil insan, büyük velî. Bu da cadaloz. Garip, onun yanında garip.

6. (*Ve’l-âlimü garîbün beyne kavmin lâ yesmeûne ileyhi*) “Alim, kendisini dinlemeyen bir kavmin arasında gariptir.”

Cahiller arasında alim gariptir. Sanki diyar-ı gurbetteymiş gibi zavallı, kimsesiz. Bir sürü cahil, kadir kıymet bilmez, onların arasında bir tanecik âlim.

Peygamber SAS Efendimiz çıktı müşriklerin arasından. Kıymet bilmiyorlar. Öldürmeye kalkıştılar. Allah'ın Rasûlünü öldürmeye kalkıştılar.

Sonra, “Sâlih bir kimse, berbat komşuların arasında gariptir.” Kıymetini bilmezler. Sakalına kızarlar, cübbesine kızarlar, sarığınaya kızarlar. Camiye gidişine kızarlar. Geceleyin teheccüde kalkar, alttaki komşu kızar:

“—Ne gürültü yapıyorsun?”

Yâhu, Allah'ın ibadetine kalktı bu adamcağz. Dağlar öğünüyor, kendi üstünde birisi namaz kıldığı zaman öbür dağlara:

“—Yaa, senin haberin var mı? Bugün benim üstümde bir sâlih kul Allah'a ibadet etti, secde etti, senin haberin var mı?” diye öğünüyor.

Aşağıdaki komşu, rahatsız oluyor sabah namazına kalkıyor diye...

Biz, bizim mahallemize cami yapmak istedik de Ankara'da. Etraftaki zengin herifler:

“—Cami yapmayın buraya!” dediler.

“—Ne olacak?”

“—Biz, dediler, bu mahalleyi toptan Amerikalılara kiraya vereceğiz.” dediler.

Rahatsız olurlarmış. Çocukları ezan okununca rahatsız olurmuş, erken kalkarlarmış, sıhhatleri bozulmuş.

Ha, öyle bir mahallede sâlih insanlar gariptir, gurbettedir. Kadir bilmiyor ki etrafındakiler.

İşte İslâm böyle garip bir şekilde doğdu. Yâni

etrafındaki kimseler kadr ü kıymetini bilmediler. Garip olarak doğdu ama, sonra şevket kazandı.

Peygamber SAS Efendimiz o gariplik halinde ashab-ı kiramı işkence çekerken dedi ki:

“—Siz sabretmiyorsunuz.” dedi, “Vallahi bu iman denizleri aşacak!” dedi. “Denizleri aşacak, denizlerin üzerinde dalgalanacak bu iman!” dedi.

Onu inanmayan bir insan söyleyebilir mi? İstikbâli bilmeyen bir insan böyle söyleyebilir mi? “Her tarafa yayılacak. Dünyanın hiç bir yerinde bu dinin hak olduğunu bilmeyen bir kimse kalmayacak!” dedi Peygamber Efendimiz. “Siz sabretmiyorsunuz, sabredin!” dedi. “Düzelecek bu iş.” dedi. Düzeldi. Hakikaten düzeldi.

“—Bana yeryüzünün anahtarları verildi.” diyor Peygamber Efendimiz.

Anahtar ne yapar? Kapı açar. Kapılardan nereye geçilir? Evlere, içerilere geçilir. İşte ülkelerin anahtarları verildi Rasûlüllah Efendimiz’e, İran açıldı, Anadolu açıldı, Afrika açıldı, Asya açıldı, Hindistan açıldı, Afrika açıldı...

Bak, 774 tarihinde İngiltere’de krallık yapmış olan —bak ne kadar sene önce, daha Türkler yeni müslüman olurken, daha müslümanlığı yeni tanırken— İngiltere kıtasında Offa Reks isimindeki İngiliz kralı (*Lâ ilâhe illa’llâh, muhammedün rasûlü’llâh*) diye sikke bastırmış. Müslüman adam, 774 tarihinde...

Daha bak Osmanlılar 1300 senesinde geldiler. Eski Orta Asya’daki bizim dedelerimiz de, daha

774 tarihinde Talas harbi filân oluyordu, müslüman ordularıyla çarpışıyorlardı, yâni müslümanları sokmamaya çalışıyorlardı ülkelerine. O zaman İngiltere kralı müslüman olmuş, parası basılmış, parası bulunmuş. Parası bulunmaz Avrupalıların akılları karma karış olmuş:

“—Allah Allah! Bu tarihte, bu ‘*Lâ ilâhe illa’llâh, muhammedün rasûlü’llah*’ yazılı para, üstünde Offa Reks imzalı para nasıl olur?” diye şaşırıyorlar.

Nasıl olacak? Allah imanı her tarafa duyuracağını vaad etti Rasûlüllah Efendimiz’e... İspanya’ya da gitti, şimdi İspanya katolik. Fransa’ya da gitti, Fransa’nın ortalarına kadar gitti. İngiltere’ye de gitti ve İngiliz kralı işte müslüman olmuş o zamanlar. Tâ Emevîler zamanında. Abbasilerden evvel yâni. Asya’ya da gitti, Çin’e de gitti, Hindistan’a da gitti, her yere gitti... Müslüman olan kazandı. Müslüman olamayanlar, o bahtsızlar dertlerine yansınlar. Ne kadar bahtsız insanlarmış, ne kadar zavallılarmış. Ne olurdu Allah’ın varlığını, birliğini kabul etselerdi de iki cihanın saadetini elde etselerdi? Allah-u Teâlâ Hazretleri bize, elimizdeki imanımızın kadrini, kıymetini bilmeyi nasib eylesin...

i. Peygamberler ve Alimler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹⁵

¹⁵Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.359, no:10580; Deylemî, *Müsnedü’lFirdavs*, c.I, s.118, no:402; Hz. Ali RA’dan.

Yalnız ilk cümlesi: Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.80 no:295; Kudâî, *Müsnedü’s- Şihâb*, c.I, s.203, no:307; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.1373, no:43603; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.205, no:620; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XI, s.45, no:10216.

الأنبياءُ قادةٌ و الفُقهَاءُ سادةٌ و مُجالستُهُم زيادةٌ
و أنتم في ممرِّ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ فِي آجَالٍ مَنْقُوصَةٍ
وَأَعْمَارٍ مَحْفُوظَةٍ وَالْمَوْتِ يَأْتِيكُمْ بَغْتَةً فَمَنْ
زَرَعَ خَيْرًا يَحْصُدْ رَغْبَةً وَمَنْ زَرَعَ شَرًّا يَحْصُدْ

نَدَامَةً

(الديلمى عن على)

RE. 191/6 (*El-enbiyâü kâdetün, ve'l-fukahâu sâdetün*) *Fi'l-ilm* demek. Buyurmuş ki: “Peygamberler başkanlardır, sultanlardır, komutanlardır. Fakihler; seyyidlerdir, efendilerdir, ağalardır. (Ve *mücâlesetühüm ziyâdetün*) Onlarla oturmak, kalkmak artmadır, ziyadeliktir; ilimde, şerefte artmadır.

(*Ve entüm fî memerri'l-leyli ve'n-nehâri fî âcâlin menkûsatin ve e'mârin mahfûzetin*) Sizin gecenin ve gündüzün akıp gidişinde gittikçe azalan ömürlere sahipsizin ve tahdit edilmiş ömürleriniz var elinizde.

(*Ve'l-mevtü ye'tîküm baġteten*) Bir gün ansızın size ölüm geliverir. Hiç ummadığınız bir sırada. ‘Daha ben yaşayacaktım’ dersiniz, birden bire geliverir. (*Femen zeraa hayran yahsudu raġibeten*) Kim bu ölüm gelmezden evvel hayır ekerse, raġbet ve itibar kazanır, itibar biçer ahirette. Ahiretin itibarına, izzetine nail olur. (*Ve men zeraa şerran yehsudu nedâmeten*) Kim kötülük ekerse burada, ahirette pişmanlık

biçer. O pişmanlık da, hiç faydalı bir pişmanlık değildir.”

Çünkü buyrulmuş ki:¹⁶

شَرُّ النَّدَامَةِ يَوْمُ الْقِيَامَةِ

(القضاعي عن عقبه بن عامر)

(Şerrü'n-nedâmeti yevme'l-kıyâmeti) “Pişmanlıkların en kötüsü ne zaman olanıdır? Kıyamet gününde olanıdır. Ehl-i cennet cennete ayrıldı. Seviniyorlar, bayram ediyorlar. Ehl-i cehennem cehenneme ayrıldı, ağlaşıyorlar, pişmanlık duyuyorlar. “Aaah, vaaah!” Feryad, figân, saçını başını yoluyor, göğsünü yumrukluyor, dizini dövüyor... Eh pişmanlık duyuyor. Gitti! Hayat denilen o imtihan zamanı, o fırsat elden gitti.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde daha buyurmuş ki:¹⁷

رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَى خُلَفَائِي قِيلَ وَمَنْ خُلِفَاؤُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الَّذِينَ يُحْيُونَ سُنَّتِي وَيَعْلَمُونَهَا

¹⁶ Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.269, no:1337; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.371, no:3659; Ukbetü'bnü Âmir RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.296, no:35694; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.343, no:702; Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1367, no:43587, 43595, 44391; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.527, no:1541.

¹⁷ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.229, no:29209; *Camiü'l-Ehâdîs*, c.XL, s.357, no:43876.

النَّاسُ

(ابو نصر، كر. عن الحسن)

RE. 291/1 (*Rahmetu'llâhi alâ hulefâî*) veya (*hulefâye*) “Allah’ın rahmeti benim halifelerimin üzerine olsun.” (*Kîle: Ve men hulefâuke yâ rasûla'llah?*) “Kimdir senin halifelerin yâ Rasûlallah?” diye sordular. (*Kâle: Ellezîne yuhyûne sünnetî, ve yuallimûneha'n-nâs*) “O benim halifelerim, o benim kendilerine Allah’ın rahmeti olasıca diye dua ettiğim halifelerim var ya, onlar o kimselerdir ki, benim sünnetimi ihyâ ederler ve insanlara benim sünnetimi öğretirler.”

Bilin ki, muhterem cemaat-i müslimîn, kıyamete kadar insanlar bozulacak. Kötülükler olacak. O dediğim hadis-i şerifteki gibi, İslâm garip geldi dünyaya, sonunda da garipleşecek. Şu etrafa baktığınız zaman, kaç tane insana müslüman diyebilirsiniz dışarıda? Beyoğlu’nda şöyle bir dolaşın bakalım; kaç tanesi müslümana benziyor? İslâm garipleşti.

O hani bazı şeylerin bazı yerlerde garip, diyâr-ı gurbette boynu bükük kaldığı gibi, müslümanlık gene garipleşti memleketimizde... Gene tam değil, el-hamdü lillâh, bak camilerimiz doluyor. El-hamdü lillâh, Allah’ın has, halis, iyi kulları eksik değil. Nûrânî beyaz sakallı kimseler var. Peygamber Efendimiz’in yolunca yürümeye çalışıyorlar.

El-hamdü lillâh, Allah cümlelerimizden razı olsun. İşte bir işaret ettik, “Bakın, camimiz dar ge-

liyor, genişletelim!” dedik. Harıl harıl sıvaları yapılıyor, badanaları yapılıyor. Kenarı tamir ediliyor, öbür tarafı tamir ediliyor. “Kadınlar da namaz kılsınlar, vaaz dinlesinler... Şu tarafta da yağmur çamur gelmeden vaaz dinlensin, ibadet edilsin...” diye.

Eh, Allah’ın iyi kulları eksik değil amma, git-tikçe garipleşiyor. Yâni bizden sonra ne kadar olur bilmiyoruz. Daha da nereye varacağını Allah bilir. (*Fetûbâ li’l-gurabâ*) demiş Peygamber Efendimiz, “Gariplere müjdeler olsun. Ne mutlu gariplere!” demiş. Kimmiş garip kimseler?

(*Ellezîne yuslihûne mâ efsede’n-nâs*) “Garipler o kimselerdir ki, insanların fesada uğradığı zamanda Peygamber SAS Efendimiz’in gösterdiği yolda salih kimseler olarak yürürler. Öteki insanların ifsad ettiği, bozduğu toplumu, cemiyeti ıslah etmeye, düzeltmeye çalışırlar.” Peygamber Efendimiz’in övdüğü kimseler bunlar.

Bu etrafa bakmayın siz! Herkesin lâfını dinlerse insan, hiç bir işin içinden çıkamaz. Sizin tuttuğunuz yol sağlam yol, Kur’an yolu, Peygamber Efendimiz’in hadisi yolu... Varsın beğenen beğensin, beğenmeyen beğenmesin... Bu yoldan ayrılmayın.

“—Garip kalıyorum, boynu bükük kalıyorum. Etrafımda bana uyan bir kimsecik yok, komşularımın hepsi şöyle...

(*Tûbâ li’l-gurabâ!*) “Ne mutlu gariplere!” demedi mi Rasûlüllah Efendimiz? Ne mutlu o gariplere!

“—Yok etrafımda bir akıldaş, bir yoldaş, bir gönüldaş, aynı yolda yürüyen, aynı şey...”

Varsın. Tek başına yaşa. Allah yeter!

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

(آل عمران: ١٧٣)

(*Hasbüna'llâhu ve ni'me'l-vekîl*) “Allah bize yeter, o ne güzel vekîldir!” (Âl-i İmran, 3/173) Başkasına ihtiyaç var mı? *Allah bes, bâki heves*; Allah insana kâfi... Gerisi zaten insanların hevesi. Mal, mülk, evlât, çoluk, çocuk, akraba, komşu... Allah kâfi, başka ne istiyorsun? Cahilliğinden istiyor.

Şair [Sultan I. Ahmed] ne güzel söylemiş:

Zikreyle Hakk'ı her nefes, Allahu bes, bâki heves, Pes gayriden ümmidi kes Tekrâr-ı zikrullah ile!

Zikret Mevlâ'yı, Allah'ın zikriyle gayriden ümidi kes, Mevlâ'ya bağlan! “*Hasbüna'llâh*” de, “*Hasbiya'llâh*” de, yolunca yürü. O seni yardımsız bırakmaz, yalnız bırakmaz!

Ünsiyetlerin, ahbaplıkların, dostlukların en güzeli Allah-u Teâlâ Hazretleri ile olan dostluktur. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi kendi dostları eylesin... Yolundan ayırmasın...

j. Hatm-i Hâcegân ve Zikir

Estağfiru'llâh... (3 defa)

Estağfiru'llâhe'l-azîm, el-kerîm, er-rahîm, ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme

ve etûbü ileyh, ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ, innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin zâlimin li-nefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ...

Allâhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bi-ni'metike aleyye ve ebûu bi-zenbî, fağfirlî feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ent...

Allâhümme hüve'n-nebiyyü's-şâfiü'l-müşeffau feşeffi'hu fînâ bicâhihî indek... Allâhümme şeffi'hu fînâ bi-câhihî indek... Allâhümme şeffi'hu fînâ bi-câhihî indek...

Allâhümme salli salâten kâmileten ve sellim selâmen tâmmâ, alâ seyyidinâ muhammedi-ni'llezî tenhallü bihi'l-ukad, ve tenfericü bihi'l-küreb, ve tukdâ bihi'l-havâicü ve tünâlü bihi'r-ragâibü ve hüsnü'l-havâtim, ve yüsteska'l-gamâmü bi-vechihi'l-kerîm... Ve alâ âlihî ve sahbihî fî külli lemhatin ve nefesin bi-adedi külli ma'lûmin lek...

Estağfiru'llâh... (3 defa) Bi-adedi külli'stiğfarin istağferahü'lmüstağfirûn.

Sübhâna'llâh... (3 defa) Bi-adedi külli tesbîhin sebbehahü'lmüsebbihûn.

El-hamdü lillâh... (3 defa) Bi-adedi külli tahmîdin hamidehü'l-hâmidûn.

Allâhu ekber... (3 defa) Bi-adedi külli tekbîrin kebberahü'l-mükebbirûn.

Lâ ilâhe illa'llâh... (3 defa) Bi-adedi külli tehlîlin hellehü'lmühellilûn,

Allah... (3 defa) Bi-adedi külli zikrin zekerehü'z-zâkirûn, ve gafele an zikrihil-gâfilûn.

Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî külle maktelefe'l-melevân, ve taakabel-asrân, ve kerrere'l-cedîdân, ve'stakbele'l-ferkadân, ve belliğ rûhahû ve ervâha ehli beytihî

minne't-tahiyete ve's-selâm... Ve'rham ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim kesîrâ, ilâ yevmi'l-haşri ve'l-karâr...

Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî biadedi külli zerretin elfe elfi merreh...

Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve âdeme ve nûhin ve ibrahîme ve mûsâ ve îsâ ve mâ beynehüm mine'nnebiyyîne ve'l-mürselîn... Salevâtu'llâhi ve selâmühû aleyhi ve aleyhim ecmaîn..

Allâhümme salli alâ rûhi seyyidinâ muhammedin fi'l-ervâh, ve salli alâ cesedi seyyidinâ muhammedin fi'l-ecsâd, ve salli alâ kabri seyyidinâ muhammedin fi'l-kubûr, ve alâ âlihî ve sahibihî ve sellim...

Hüve'l-habîbü'llezî türçâ şefâatühû,

Li-külli hevlin mine'l-ehvâli muktehimî. (3 defa)

Mevlâye salli ve sellim dâimen ebeden, Alâ habîbike hayri'l-halkı küllihimi.

Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammedin salâten tuncînâ bihâ min cemii'l-ehvâli vel-âfât... Ve takdî lenâ bihâ cemîa'l-hâcât... Ve tütahhirunâ bihâ min cemîi's-seyyiât... Ve terfeunâ bihâ indeke a'le'd-derecât... Ve tübelliğunâ bihâ aksa'l-gâyât... Min cemîi'l-hayrâti fi'l-hayâti ve ba'de'l-memât... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn...

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele-i şerife...

.....

Üçer salevât-ı şerife... ..

İkişer Elem neşrah leke mea'l-besmele...

.....

Otuz üç İhlâs-ı Şerif mea'l-besmele...

.....

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele...

.....

Üçer salevât-ı şerife... ..

Fa'lem ennehû: "Lâ ilâhe illa'llâh" (10 defa)

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn... Muhammedün rasûlü'llâhi sâdiku'l-va'dil-emîn... Salla'llâhu aleyhi ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Salâten ve selâmen dâimeyni mütelâzimeyni ilâ yevmi'd-dîn...

Hasbî rabbî cella'llâh... Mâ fî kalbî gayru'llâh... Nur muhammed salla'llâh... Lâ ilâhe illa'llâh! (3 defa) Lâ ilâhe illa'llâh... (200 defa)

Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh, fî külli lemhatin ve nefesin adede mâ vesiahû ilmu'llâh...

Allah... (100 defa)

Allâh, celle celâlüh, ve amme nevâlüh, ve lâ ilâhe gayruh...

Yâ ilâhenâ, yâ ma'budenâ ente maksûdüna ve rıdâke matlûbünâ, feheblenâ ma'rifeteke ve mahabbeteke ve emilnâ ilâ rıdvânike'l-ekber... Bi-hürmeti habîbıke muhammedenil-mustafâ...

Allâàhümme salli alâââ, seyyidinâââ... muhammedini'nnebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... aalihiii, ve sahibihiii, ve sellim... (2 defa)

Allâàhümme salli alâââ, seyyidinâââ... muhammedini'llezî câe bi'l-hakkı'l-mübîn, ve erseltehû rahmeten li'l-âlemîn...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

14. 11. 1986 - İskenderpaşa

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER
sohbetlerine PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ